

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Co/3/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8516200476
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8516200476.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Jany Jančíkovej v sporovej veci žalobcu: V. D., K.. XX.XX.XXXX, I. O. V. XXX/XX U., XXX XX V.Č., zastúpeného Mgr. Marošom Ježíkom, advokátom, so sídlom Murgašova 86/1, 058 01 Poprad, IČO: 37877291, proti žalovanej: Q. E., K.. XX.X.XXXX, I. O. Z. XX, XXX XX V., zastúpenej JUDr. Vladimírom Komanom, advokátom, so sídlom 17. novembra 31, 064 01 Stará Ľubovňa, IČO: 42233429, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvoде, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 1C/11/2016-649 zo dňa 30.6.2021, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok súdu prvej inštancie.

Mení rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti výroku IV. tak, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov prvoinštančného konania.

Žalobcovi priznáva proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol, že: „I. Do bezpodielového spoluvlastníctva manželov strán sporu patria: Nehnuteľnosti: zapísané na LV č. XXX v k.ú. Z., okres W. Ľ. v evidencii Okresného úradu v Starej Ľubovni, katastrálneho odboru, a to 1/ rodinný dom súp. č. XX postavený na parcele S. D. XX, 2/ parcela S. D. XX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 799 m², to všetko v podiele 1. Záväzky: zostatok úveru poskytnutého W. W., U..W., Č.. XXXXXXXXXX vo výške 20 632,78 eur. II. Z vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa do výlučného vlastníctva žalovanej p r i k a z u j e : Nehnuteľnosti: zapísané na LV č. XXX v k.ú. Z., okres W. Ľ. v evidencii Okresného úradu v Starej Ľubovni, katastrálneho odboru, a to 1/ rodinný dom súp. č. XX postavený na parcele S. D. XX, 2/ parcela S. D. XX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 799 m², to všetko v podiele 1. Záväzky: zostatok úveru poskytnutého W. W., U..W., Č.. XXXXXXXXXX vo výške 20 632,78 eur. III. Žalovaná je p o v i n á doplatiť žalobcovi na vyrovnanie podielu žalobcu na hodnote majetku tvoriaceho bezpodielové spoluvlastníctvo strán sporu a z titulu náhrady toho, čo sa zo spoločných prostriedkov vynaložilo na ostatný majetok žalovanej sumu 29 237,03 eur do 12 mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. IV. Žalovaná je p o v i n á nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 92,74 %, o ktorej výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Vychádzal zo zistenia, že žalobca sa podanou žalobou domáhal vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov (BSM) po rozvoде manželstva strán sporu. Strany sporu uzatvorili manželstvo dňa 24.4.2010, toto manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu v Starej Ľubovni č. k. 4P/250/2013-202 zo dňa 9.4.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 25.4.2015 vo výroku o rozvoде manželstva, čím zaniklo aj ich BSM. Strany sporu sa na vyporiadaní BSM nedohodli. Počas

trvania manželstva nadobudli strany sporu majetok, majetkové práva a záväzky (ťarchy) nasledovne: rodinný dom súp. č. XX a parcelu S. D. XX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 799 m² zapísaných na LV č. XXX v k. ú. Z. v podiele 1. Zo zhodných tvrdení strán sporu a pripojených dôkazov ohľadne nákupu materiálu príp. zaplatení prác mal súd preukázané, že počas manželstva bola na rodinnom domu vymurovaná nadstavba 3. poschodia so sedlovou strechou, sieťkovanie priečok v podkroví a urobenie omietok, okná v podkroví a prístavbe, štablón, komíny a zateplenie, kúrenie v podkroví a elektroinštalácia, detská izba s omietkami na steny a strop a podlahami a armovanie a betonáž venca v podkroví a v prístavbe. Z ďalších vyjadrení strán sporu mal súd preukázané, že v rodinnom dome boli vykonané aj práce a kúpený materiál pri položkách označených v žalobe pod bodmi 10 (zadná terasa a zábradlie a dlažba), 11 (omietky na schodišti), 12 - 22 (horná a dolná kúpeľňa) a 30 - 33 (veranda), avšak v tomto ostal rozpor, či tieto práce a materiál boli vykonané a kúpené pred alebo počas manželstva. Na základe Kúpnej zmluvy č. XXXXXXXX zo dňa 28.5.2008 nadobudla žalovaná ako podnikateľka (samostatne zárobkovo činná osoba) motorové vozidlo S. W., a to ku účinnosti zmluvy, ktorá nastala podpisom zmluvy. Toto motorové vozidlo bolo kúpené za kúpnu cenu 24.530,- eur s tým, že časť kúpnej ceny vo výške 4.906,- eur bola vyplatená v deň podpisu zmluvy a zvyšok vo výške 19.624,- eur od spoločnosti T. J. W., U..W.. Dňa 28.5.2008 uzavrela žalovaná ako podnikateľka zmluvu o úvere D. W. W. T. J. W., U..W., podľa ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 80 % z kúpnej ceny určenej vo výške 24.530,- eur. Podľa predloženého splátkového kalendára sa žalovaná zaviazala úver splácať 36 mesiacov od 5.6.2009 do 5.5.2012 a splátky činili sumu vo výške 691,17 eur. K 10.5.2012 bol tento úver splatený. Dňa 22.6.2007 uzavrela žalovaná ako podnikateľka Leasingovú zmluvu č. J. so spol. Č. J., U..W.. Predmetom leasingu bolo motorové vozidlo Z. I.. Doba finančného prenájmu bola dohodnutá na 36 mesiacov s mesačnou splátkou 17.502,50 Sk a poplatkom za prevod vlastníctva vo výške 1.190,- Sk. Podľa predloženého emailu zo dňa 13.6.2016 bola táto zmluva riadne ukončená, pričom z prehľadu uhradených splátok vyplýva, že tieto boli splatné od 22.6.2007 do 22.5.2010, pričom posledná splátka bola uhradená dňa 6.5.2010 a dňa 31.5.2010 bola ešte uhradená suma 39,50 eur. Obe vozidlá sú zapísané na žalovanú ako podnikateľku. Obe strany na konci konania zhodne tvrdili, že tieto vozidlá nepatria do BSM, žalobca však požadoval polovicu úverových alebo leasingových splátok za tieto vozidlá splatených počas manželstva. Podľa zhodných vyjadrení strán sporu motorové vozidlo S. W. využíval od októbra 2010 do mája 2012 zväčša žalobca na cestu do práce. Počas manželstva bol stranám sporu poskytnutý úver od W. W., U..W.. vo výške 30.000,- eur na základe Zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 17.8.2011, ktorý bol zabezpečený záložným právom k rodinnému domu súp. č. XX a pozemku S. D. XX v k. ú. Z.. Tento bol použitý na rekonštrukciu rodinného domu. Z tohto úveru vyplatili strany sporu sumu 10.672,66 eur, ktorá bola dohodnutá ako kúpna cena v kúpnej zmluve zo dňa 20.7.2011, a to ako zostatok úveru matky žalovanej. Ku dňu zániku manželstva, t. j. k 25.4.2015 bol zostatok tohto úveru podľa potvrdenia W. W., U..W.. vo výške 20.632,78 eur. Podľa zhodných tvrdení strán sporu tento úver po odchode zo spoločnej domácnosti splácala žalovaná. Zo zhodných tvrdení strán sporu a na základe zmluvy o poskytnutí úveru „Triangel rekonštrukcie“ č. T. XXXXX-XX zo dňa 7.9.2005 uzavretou so spol. B., U..W.. mal súd preukázané, že pred manželstvom boli žalovanej poskytnuté dva úvery, a to v roku 2005 od V., U..W., ktorý spláca žalovaná mesačne po 110,38 eur s predpokladaným splatením v 02/2018 a na základe zmluvy zo dňa 7.9.2005 úver vo výške 309.700,- Sk (suma 300.000,- Sk vyplatená na účet žalovanej a suma 9.700,- eur bola prevedená na účet Slovenské kreditné karty na úhradu výdavkov), ktorý sa žalovaná spolu so spoludžníkom jej matkou zaviazala splácať v 60 mesačných splátkach po 6.410,-Sk so splatnosťou 1. splátky 20.10.2005. Tento druhý úver podľa tvrdení žalovanej, ktoré nebolo popreté, splatila v máji 2005. Podľa znaleckého posudku H.. Š. č. XXX/XXXX vypracovaného ku dňu 14.6.2011 bola všeobecná hodnota tohto domu s príslušenstvom a pozemkom po zaokrúhlení 55.900,- eur. Podľa znaleckého posudku H.. G. Č.. XX/XXXX vypracovaného v tomto konaní bola všeobecná hodnota podielu 1 na rodinnom dome súp. č. XX a parcele S. D. XX v k. ú. Z. ku dňu zániku manželstva (t. j. k 25.4.2015) 49.100,- eur a ku dňu vypracovania posudku (ohodnotenie bolo vykonané k 28.8.2020) 54.500,- eur. Všeobecná hodnota podielu žalovanej vo výške 1/4 na rodinnom dome súp. č. XX a parcele S. D. XX v k. ú. Z. ku dňu 24.4.2010 (t. j. uzavretie manželstva) je 16.800,- eur a ku dňu 25.4.2015 (t. j. zánik manželstva) je 24.500,- eur, teda rozdiel je 7.700,- eur. Znalec ďalej na podklade otázok súdu ohodnotil aj práce uvedené v žalobe v bodoch 10 - 22, 30 - 33 (teda tie, ktoré žalovaná namietala, že neboli vykonané počas manželstva), a to vo výške 9.650,61 eur bez DPH, t. j. 11.484,23 eur s DPH s tým, že na všeobecnú hodnotu nehnuteľnosti to má vplyv len pokiaľ ide o vybavenosť domu, ale ide prvky krátkodobej životnosti, ktoré nemajú zásadný vplyv na predĺženie životnosti stavby ako celku. Bez týchto prác by hodnota podielu vo výške 1 ku dňu 24.4.2010 bola 16.500,- eur. Zároveň znalec ocenil aj práce uvádzané žalovanou na strane 356 spisu (t. j. práce označené ako práce po rozvode manželstva), a to na sumu 11.810,48 eur bez DPH, teda 14.172,58 eur s DPH s tým, že v prípade, ak by tieto práce neboli

vykonané, všeobecná hodnota podielu 1 by ku dňu vyhotovenia znaleckého posudku bola 51.200,- eur a hodnota podielu 1 by predstavovala bez týchto prác 25.600,- eur. Práce označené na strane 356 spisu ako práce po odchode žalobcu zo spoločnej domácnosti ocenil znalec na 1.601,80 eur bez DPH, teda 1.921,30 s DPH. Z kúpnej zmluvy zo dňa 20.7.2011 mal súd preukázané, že v čl. VII bod 1 bol uvedený aj záväzok kupujúcich, teda oboch strán sporu, že predávajúcu (teda matku žalovanej) zaopatria až do smrti a zabezpečia jej dôstojné bývanie. Z predložených daňových priznaní žalovanej, výkazov o majetku a záväzkoch a výkazov o príjmoch a výdavkoch mal súd preukázané, že žalovaná za roky 2010, 2013, 2014 a 2015 bola stále v strate, a to za rok 2010 vo výške 15.792,69 eur, za rok 2013 vo výške 14.142,98 eur, za rok 2014 vo výške 13.974,90 eur a za rok 2015 vo výške 8.696,94 eur. Z výplatných pásov žalobcu, ktoré predložila žalovaná za mesiace 01, 02, 06, 08, 09, 10 a 11 v roku 2010 a 05, 06, 07 a 09 v roku 2011 vyplýva, že na týchto bola hrubá mzda v roku 2010 uvedená zväčša vo výške 370,- eur (v januári a februári 2010 ešte menej) a v roku 2011 za uvedené mesiace od 400,- do 470,- eur. Podľa tvrdenia žalobcu na pojednávaní dňa 8.3.2019 pracoval asi 6 rokov v Holandsku, asi do októbra 2012, potom bol doma asi do februára až marca 2013, potom pracoval v Bratislave asi do konca roka 2013 a asi na jar 2014 odišiel pracovať do Belgicka. Tieto tvrdenia žalobcu žalovaná nepoprela.

3. Súd ustálil, že strany sporu počas trvania manželstva nadobudli do bezpodielového spoluvlastníctva manželov nehnuteľné veci - rodinný dom súp. č. XX, pozemok S. D. XX v k. ú. Z. v podiele 1 a záväzok voči W. W., U..W.. z titulu poskytnutého úveru. Tieto skutočnosti neboli medzi stranami sporné, podobne ako skutočnosť, že motorové vozidlá nepatria do BSM. Takisto mal súd vykonaným dokazovaním preukázané, že zo spoločných prostriedkov bolo investované jednak do podielu žalovanej na nehnuteľnostiach v jej výlučnom vlastníctve a jednak boli splácané úvery alebo leasing poskytnuté iba žalovanej.

4. Sporné medzi stranami sporu ostali: 1. rozsah investícií do rodinného domu a kedy a kto ich vykonal a prípadné nároky žalobcu z týchto investícií, 2. rozsah nárokov žalobcu na výplatu z úhrad na úvery počas manželstva, ktoré boli poskytnuté žalovanej pred uzavretím manželstva (na motorové vozidlá a do PSS) a 3. akou mierou prispel žalobca k nadobudnutiu spoločných vecí a s tým súvisiace otázky výšky podielu strán sporu na spoločnom majetku a otázka prípadného správania sa žalobcu v rozpore s dobrými mravmi (vzhľadom na jeho odchod zo spoločnej domácnosti (čo nebolo sporné) a žalovanou udávané neprispievanie na chod domácnosti a údržbu nehnuteľností).

5. Pokiaľ ide o výšku investícií, súd mal preukázané investície do rodinného domu nadobudnutého počas manželstva vo výške 31.813,28 eur (10.621,80 eur + 12.672,- eur + 1.950,- eur + 3.000,- eur + 2.559,48 eur (kúrenie vo výške rukou písanej sumy) + 1.010,- eur). Tieto investície boli investované do celého rodinného domu, teda tak do podielu 1, ktorý vlastnili strany sporu v BSM, ako aj do podielu 1 vo výlučnom vlastníctve žalovanej. Žalobca pritom v priebehu konania nepopieral tvrdenie žalovanej, že tieto investície boli uhrádzané z úveru od W. W., ktorý si počas manželstva zobral. Išlo teda o investície zo spoločných prostriedkov do majetku vo výlučnom vlastníctve žalovanej. Pri podiele 1 by teda žalobca mal právo na náhradu investícií zo spoločných prostriedkov do výlučného vlastníctva žalovanej v podiele 1 z celkovo preukázaných investícií, čo predstavuje sumu 7.953,32 eur. Žalobca v žalobe požadoval iba sumu 7.700,- eur.

6. K rozsahu nárokov žalobcu na výplatu z úhrad počas manželstva, ktoré boli poskytnuté žalovanej pred uzavretím manželstva (týka sa splátok úverov a leasingu na motorové vozidlá a do PSS) súd poznamenal, že ak boli zo spoločných prostriedkov platené záväzky jedného z manželov, na základe ktorých nadobudol vec do svojho výlučného vlastníctva, resp. ktoré záväzky boli investované do veci vo vlastníctve jedného z manželov, má druhý z manželov pri vyporiadaní BSM nárok požadovať, aby sa mu nahradilo, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na ostatný majetok druhého z manželov. Pokiaľ ide o rozsah týchto nárokov, súd považoval za dôvodné v celom rozsahu nároky na úhradu polovice nákladov spojených s platbami úverových alebo leasingových splátok na motorové vozidlá, a to vo výške 17.279,25 eur za 25 splátok po 691,17 eur pri motorovom vozidle S. W., ako aj poslednej splátky a poplatku pri motorovom vozidle Z. I. vo výške 620,48 eur (580,98 eur + 39,50 eur; žalobca požadoval iba sumu 620,39 eur. Vo vzťahu k motorovému vozidlu Z. I., žalovaná svoje tvrdenia o tom, že malo ísť o splátku z vlastných úspor, nijako nepreukázala a k tomuto tvrdeniu ani nenavrhol žiaden dôkaz. Pokiaľ ide o úhrady na úver žalovanej od PSS, žalobca požadoval náhradu polovice zo splátok od vzniku do zániku manželstva, teda 60 splátok po 110,38 eur v celkovej výške 6.610,- eur (celkom splátky pri uvedenej výške činili 6.610,80 eur). Súd pri tomto nároku prihliadol na skutočnosť, že žalobca odišiel v júli

2013 zo spoločnej domácnosti a skutočnosť, že odvtedy sa žalovaná musela starať o dcéru, domácnosť a zabezpečovať zvyšné práce na rekonštrukcii domu. Zo zhodných vyjadrení strán sporu je zrejmé, že okrem spoločného úveru platila žalovaná aj tento úver v PSS. Za tohto stavu súd uzavrel ako spravodlivé, že žalobca má nárok na úhradu polovice splátok iba od apríla 2010 do júla 2013, teda za 40 mesiacov po 110,18 eur, teda zo sumy 4.407,20 eur.

7. K otázke, akou mierou prispel žalobca k nadobudnutiu spoločných vecí a v tej súvislosti k otázke prípadného správania sa žalobcu v rozpore s dobrými mravmi, ako aj vo vzťahu k miere prispenia k nadobudnutiu spoločných vecí, súd poukázal na skutočnosť, že odklon od parity podielov má byť v zmysle judikatúry slovenských súdov skôr výnimočný a musí byť odôvodnený výrazne väčším príspevom jedného z manželov na nadobudnutí spoločného majetku alebo (resp. súčasne) pri preukázaní, že druhý z manželov podstatne zanedbával svoje povinnosti a možnosti prispieť k nadobudnutiu spoločného majetku (napr. tým, že dlhodobo nikde nepracoval a pod.). Súd nemal preukázané, že by niektorá zo strán sporu podstatne väčšou (alebo naopak podstatne menšou) mierou prispela k nadobudnutiu majetku v BSM, preto vychádzajúc zo zásady uvedenej v § 150 OZ uzavrel, že podiely pri vyporiadaní BSM sú rovnaké u oboch strán sporu.

8. Za tohto stavu súd uzavrel, že strany sporu počas manželstva nadobudli podiel na nehnuteľnostiach, ktorý v čase rozhodnutia súdu mal hodnotu 54.500,- eur (ku dňu ohodnotenia znalcom H. G.), pričom žalobca požadoval výplatu iba zo sumy 49.100,- eur, ktorú znalec H. G. určil ku dňu zániku manželstva, preto súd vychádzal z tejto sumy, a záväzok voči Slovenskej sporiteľni, ktorý ku dňu zániku manželstva činil 20.632,78 eur. Okrem toho bolo zo spoločných prostriedkov investované aj do vecí vo výlučnom vlastníctve žalovanej, v dôsledku čoho vzniklo žalobcovi právo požadovať polovicu z týchto investícií. Strany zhodne navrhli, aby podiel na nehnuteľnostiach, ako aj zvyšok úveru od W. W. boli prirátané žalovanej, preto súd žalobe v tomto smere vyhovel. Súd prihliadol na skutočnosť, že žalovaná ostala v rodinnom dome bývať, je výlučnou vlastníčkou aj iného podielu na týchto nehnuteľnostiach, a teda bude aj splácať úver, ktorý je zabezpečený touto nehnuteľnosťou. Takéto vyporiadanie najmä nehnuteľností je aj v súlade so zásadou prihliadnutia na potreby mal. detí, keďže so žalovanou býva aj mal. dcéra strán sporu. Celková hodnota majetku a aktív tvoriacich predmet vyporiadania je 49.100,- eur (cena podielu na nehnuteľnostiach, ktorú požadoval žalobca). Pasíva predstavujú zostatok úveru vo výške 20.632,78 eur. Do vlastníctva bol žalovanej prirátaný majetok a aktíva v sume 49.100,- eur (cena podielu na nehnuteľnostiach ku dňu zániku manželstva) a zostatok úveru vo výške 20.632,78 eur. Do vlastníctva žalobcu nebol prirátaný žiaden majetok, aktíva ani pasíva. Po odpočítaní uvedených pasív od aktív je hodnota aktív vo výške 28.467,22 eur. Podiel každej zo strán sporu na uvedených aktívach potom činí 14.233,61 eur. Žalovaná je teda povinná z hodnoty prirátaných aktív vyplatiť žalobcovi sumu 14.233,61 eur. Pokiaľ ide o nároky žalobcu z titulu náhrady úhrad splátok úverov a leasingu na motorové vozidlá, úveru do PSS a nároku z titulu investícií do podielu k nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve žalovanej, tieto považoval súd za dôvodné pri motorovom vozidle S. W. vo výške 17.279,25 eur, pri motorovom vozidle Z. I. vo výške 620,39 eur, pri úvere od PSS vo výške 4.407,20 eur a pri investíciách do podielu žalovanej na rodinnom dome v jej výlučnom vlastníctve vo výške 7.700,- eur. Súčet týchto položiek činí sumu 30.006,84 eur a polovica z tejto sumy predstavuje sumu 15.003,42 eur, ktorú sumu je žalovaná povinná nahradiť žalobcovi z titulu náhrady, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na ostatný majetok žalovanej. Celkovo je žalovaná povinná nahradiť žalobcovi sumu 29.237,03 eur.

9. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP. V danom prípade sa žalobca pôvodnou žalobou ako aj po jej zmene domáhal prirátania nehnuteľností a úveru žalovanej, čomu súd aj vyhovel. Po zmene žaloby navrhol vypustiť hnutelné veci (okrem nárokov spojených s motorovými vozidlami), čomu súd vyhovel. Vo vzťahu k ostatným nárokom súvisiacich s nárokmi žalobcu na úhradu toho, čo sa zo spoločného vynaložilo na ostatný majetok žalovanej bol žalobca taktiež úspešný, s malým rozdielom vo výške celkového nároku spôsobeným úpravou sumy z titulu splátok do PSS. Žalobca bol po zmene žaloby takmer v celom rozsahu úspešný, keď BSM bolo vyporiadané v zmysle jeho návrhu a z požadovanej náhrady vo výške 30.338,43 eur mu bola priznaná náhrada vo výške 29.237,03 eur, čo predstavuje úspech 96,37 %, neúspešný bol v prevyšujúcej časti, teda v rozsahu 3,63 %. Žalobca bol úspešnejší v rozsahu 92,74 %, preto v tomto rozsahu mu súd priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej.

10. Proti rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie žalovaná.

11. Odvolanie podala proti výroku III., ktorým bola zaviazaná zaplatiť žalobcovi sumu 29.237,03 eur, ako aj proti výroku IV. o náhrade trov konania a navrhla, aby odvolací súd rozsudok v tejto napadnutej časti zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

12. Odvolanie podala z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

13. Namietala, že súd nesprávne právne posúdil vec v rozpore s ust. § 143 Občianskeho zákonníka. V danom prípade súd posúdil motorové vozidlá S. W. a Z. I., resp. leasingové splátky na nich, ako veci patriace do bezpodielového spoluvlastníctva napriek tomu, že tieto vozidlá slúžili vždy pre potreby iba jedného z manželov, a to žalovanej. Tieto vozidlá sú aj zapísané ako majetok v živnosti, ktorú ako jediná prevádzkovala žalovaná. Pri vozidle Z. I. žalobca poukázal splátku vo výške 620,39 eur ako spoločný majetok, pričom disponoval iba majetkom zo živnosti žalovanej a bol iba odovzdávajúcim peniaze do banky a nie osobou, ktorá tieto peniaze poukázala zo svojich príjmov. Vozidlá boli vždy majetok patriaci do živnosti, slúžiaci na prepravu tovaru, prípadne predávajúcich a leasingové splátky patrili do majetku živnosti, a nie do majetku žalovanej, teda nešlo o majetok patriaci do bezpodielového spoluvlastníctva.

14. Súd pri hodnotení podielov oboch manželov vychádzal z ust. § 150 Občianskeho zákonníka, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Žalobca zo svojho osobného majetku nevložil nič do spoločného majetku a v žiadnom prípade sa nestaral o potreby maloletého dieťaťa, ani o rodinu a nestaral sa ani o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Naopak žalobca sa snažil znížiť výživné na maloletú dcéru. Pokiaľ súd tvrdí, že nemal preukázané, aby niektorá zo strán podstatne väčšou mierou prispela k nadobudnutiu majetku v BSM, toto tvrdenie je neopodstatnené, pretože v druhej časti sám uvádza odchod žalobcu zo spoločnej domácnosti v júli 2013 a poukazuje na rozvodový rozsudok, v ktorom sa uvádza dôvod rozchodu manželov spočívajúci jednoznačne z porušenia manželských povinností žalobcu. V kúpnej zmluve, ktorou nadobudli účastníci jednu polovicu rodinného domu od matky žalovanej je zakotvená povinnosť dochovať ju do smrti. Túto povinnosť žalobca nesplnil už odchodom zo spoločnej domácnosti v júli 2013 a doposiaľ ju ničím ani nenahradil a ani sa nepokúsil ju určitým spôsobom kompenzovať. Naopak snaží sa získať podiel rovnaký ako má žalovaná, ktorá splácala úvery aj počas jeho neprítomností v čase ešte pred rozvodom, ale už po odchode zo spoločnej domácnosti. Žalobca počas odchodu zo spoločnej domácnosti zarábala na svoj podiel aj keď odišiel zo spoločnej domácnosti, nestaral sa o výchovu a výživu maloletej, nestaral sa ani o zmluvne dohodnutú opateru matky žalovanej, neprispieval na chod domácnosti, neprispieval na dokončenie nehnuteľností a takýmto spôsobom nadobúdal majetok na úkor žalovanej. Súd nesprávne zhodnotil dôkazy, ktoré upozorňujú na ust. § 150 Občianskeho zákonníka a prikázal rovnocenný diel nadobudnutého majetku žalobcovi. Žalovanej dal za povinnosť uhradiť dlh 20.632,78 eur, pričom vôbec neprihliadol na zásluhy pri nadobudnutí a udržaní spoločných vecí, na starostlivosť o dieťa, na starostlivosť o prestarnutú matku.

15. Žalobca navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

16. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP) po skonštatovaní, že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 CSP), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania, či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario), postupom podľa § 219 ods. 3 CSP, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu bolo zverejnené v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej čo do veci samej nie je dôvodné.

17. Predmetom sporu vedeného na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 1C/11/2016 bolo vyporiadanie BSM strán sporu po ich rozvode. Žalobca a žalovaná uzavreli dňa 24.4.2010 manželstvo, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 9.4.2015, č. k. 4P/250/2013-202, právoplatným dňa 25.4.2015 rozvedené. Rozvodom manželstva strán sporu zo zákona podľa § 148 ods. 1 Občianskeho zákonníka zaniklo aj ich bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

18. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo strán sporu tak, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, k.ú. Z., okres W. L. a zostatok úveru poskytnutého W. W., U..W.. vo výške 20.632,78 eur prikázal do výlučného vlastníctva žalovanej a určil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi na vyrovnanie podielu žalobcu a titulom náhrady toho, čo sa zo spoločných prostriedkov vynaložilo na ostatný majetok žalovanej sumu 29.237,03 eur do 12 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Žalovaná pritom v odvolaní namieta, aby do majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve neboli započítané náklady na leasing (leasingové splátky) motorových vozidiel S. W. a Z. I., ktoré boli uhradené zo živnosti žalovanou z vecí, ktoré patria výlučne k výkonu povolania len žalovanej. Tiež namieta skutočnosť, že súd nezohľadnil starostlivosť o maloleté dieťa, prestarnutú matku, ako aj zásluhu o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí.

19. Výroková časť rozsudku o vyporiadaní BSM obsahuje vždy viacero výrokov (medzi iným o tom, čo sa z BSM prikazuje jednej zo strán sporu, o tom, či a čo má jedna strana plniť druhej na ich úplné vyrovnanie). Na toto rozhodnutie je potrebné hľadieť ako na jednotný celok, ktorý má komplexne vyporiadať doterajšie práva strán sporu z BSM a konštituovať ich nové práva. Ak strana sporu napadne odvolaním rozsudok súdu prvej inštancie o vyporiadaní BSM (či už ako celok alebo niektorý z jeho výrokov) odvolací súd nie je v zmysle § 379 písm. c) CSP viazaný rozsahom odvolania. V takom prípade žiadny z výrokov odvolaním napadnutého rozhodnutia vo veci samej nenadobúda oddelene právoplatnosť (§ 367 ods. 2 CSP). Odvolací súd musí vždy preskúmať celé rozhodnutie súdu prvej inštancie o vyporiadaní BSM, t. j. všetky jeho výroky vo veci samej. Z uvedeného dôvodu, aj keď žalovaná podala odvolanie len proti výroku III. o jej výplatovej povinnosti a súvisiacemu výroku IV. o náhrade trov konania, odvolací súd musel vec preskúmať v celom rozsahu a o nej aj v celom rozsahu rozhodnúť (porov. uznesenie NS SR 3Cdo/343/2014).

20. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva, alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

21. Predmetom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva je všetko, čo patrilo do tohto spoluvlastníctva a čo existovalo v čase jeho zániku. Vyporiadaním sa určí, ktoré veci ostanú vo výlučnom vlastníctve jedného zo spoluvlastníkov a ktoré vo výlučnom (oddelenom) druhého vlastníka, príp. ktoré zostanú v podielovom spoluvlastníctve oboch a v akom pomere. Vyporiadanie znamená nielen rozdelenie hnuťelných a nehnuteľných vecí, ktoré patrili do zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva, ale aj vzájomné vyporiadanie všetkých pohľadávok a dlhov vyplývajúcich z tohto spoluvlastníctva, a to podľa zásad uvedených v § 150 Občianskeho zákonníka. Jedná sa o tzv. vyporiadanie v širšom slova zmysle.

22. Základnou zásadou pre vyporiadanie BSM v zmysle § 150 Občianskeho zákonníka je, že podiely oboch manželov sú rovnaké, avšak z tejto zásady zákon pripúšťa výnimky, ktoré umožňujú podiely určiť aj iným pomerom, a to na návrh niektorej zo strán sporu, v prípade ak na základe vykonaného dokazovania predovšetkým navrhnutým stranami, je skutkový stav zistený tak, že je jednoznačné možné z neho vyvodiť odôvodnenosť tejto nerovnosti. V zásade však súd vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Uvedené platí rovnako aj pre vyporiadanie záväzkov a dlhov.

23. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho oddeleného majetku vynaložil na spoločný majetok. Každý z manželov je tiež povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho oddelený (samostatný) majetok.

24. Civilné sporové konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva začína len na návrh, súd však nie je viazaný návrhmi strán v tom smere, ako má vyporiadanie vykonať. Súd môže do vyporiadania zahrnúť len tie veci (majetkové práva a záväzky), ktoré strany sporu urobili predmetom vyporiadania; to platí aj pre zápočty toho, čo bolo vynaložené zo spoločného majetku na výlučné majetky manželov a naopak.

25. V prejednávanej veci vykonal súd prvej inštancie dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na zistenie skutočností rozhodujúcich pre ustálenie masy BSM, ktorú strany urobili predmetom vyporiadania, ako aj pre samotné vyporiadanie podľa zákonom stanovených zásad a v rozsahu dôkazných návrhov strán; zhodnotením výsledkov vykonaných dôkazov v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov dospel aj k správnym skutkovým zisteniam. Vec posúdil správne po právnej stránke, keď na zistený skutkový stav aplikoval príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré aj správne vyložil, na základe čoho správne ustálil, že leasingové splátky na motorové vozidlá S. W. a Z. I. sú súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a ktoré aj správne vyporiadal v súlade so zásadou rovnosti podielov, keď v konaní neboli zistené žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali určenie podielov strán iným pomerom a dospel k správnej závere, že v danom prípade je spravodlivé, aby sa na úhrade predmetných leasingových splátok podieľali strany pomerne, každý v jednej polovici, keďže išlo o úhrady počas manželstva a počas toho, ako strany sporu žili v spoločnej domácnosti - išlo o obdobie, kedy ešte strany sporu žili v spoločnej domácnosti a tieto motorové vozidlá užívali spoločne, aj keď išlo o úhrady leasingových splátok na motorové vozidlá vo výlučnom vlastníctve žalovanej. Rozhodujúce je to, že príjem oboch manželov počas manželstva (či zo zamestnania, podnikania alebo z iných zdrojov, ak nejde o príjem z titulu, ktorý podľa zákona nie je príjmom alebo majetkom patriacim do BSM) je príjmom patriacim do BSM, teda ak obaja manželia pracujú a príjmom prispievajú do BSM je jedno, z ktorého príjmu by boli splátky platené, t. j. či z príjmu žalobcu alebo žalovanej. Stále ide o úhrady zo spoločných prostriedkov na majetok vo výlučnom vlastníctve žalovanej. Neobstojí preto odvolacia námietka žalovanej, aby tieto leasingové splátky neboli zahrnuté do majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve.

26. Občiansky zákonník v ustanovení § 150 pre vyporiadanie BSM nestanovuje presné pravidlá, ale len usmernenie (použitie slovného spojenia predovšetkým), ktoré má viesť súd k tomu, aby vyporiadanie BSM bolo spravodlivé. Tým je daný priestor aj k tomu, aby súčasťou úvahy o vyporiadani BSM bolo zohľadnené aj konanie jedného z manželov proti zásadám na ktorých stojí manželstvo. Samotné príčiny rozvratu manželstva nie sú pre stanovenie výšky podielov manželov na ich spoločnom majetku významné, pokiaľ nemali dopad na hospodárenie so spoločným majetkom alebo na starostlivosť o rodinu, pričom tieto okolnosti v danej veci nemajú oporu vo výsledkoch dokazovania. Z uvedeného potom vyplýva, že v prejednávanej veci neboli naplnené také mimoriadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali rozhodnúť o disparite vyrovnávacích podielov a súd prvej inštancie správne vychádzal zo zásady, že podiely strán sporu na ich spoločnom majetku sú rovnaké.

27. Výsledky dôkaznej verifikácie všetkých právne relevantných dôkazných prostriedkov, ktoré boli potrebné k zisteniu skutkového stavu a vyplývajú z obsahu spisu, viedli k jednoznačnému záveru o určení rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva manželov v zmysle ustanovenia § 143 Občianskeho zákonníka (pri ustálení masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov) a k naplneniu podmienok pre aplikáciu ustanovenia § 150 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie správne právne vec posúdil.

28. Závery súdu prvej inštancie, čo do zadefinovania tzv. masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov, spôsobu rozdelenia jednotlivých vecí a napokon určenia výšky vyrovnacieho podielu, obsiahnuté v napadnutom rozsudku treba považovať za súladné so zákonom a skutkovými zisteniami plynúcimi z riadneho dokazovania a odvolaciemu súdu ostáva len konštatovať správnosť dôvodov použitých na podporu takýchto záverov a s týmito sa stotožniť.

29. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že odvolacie dôvody uvádzané žalovanou nie sú naplnené.

30. S poukazom na vyššie uvádzané odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie čo do veci samej s použitím ustanovenia § 387 ods. 1 CSP z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdil.

31. Žalovaná napadla rozsudok súdu prvej inštancie aj vo výroku o náhrade trov konania strán sporu.

32. Podľa § 255 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci (ods. 1). Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (ods. 2).

33. Rozhodnutie o náhrade trov konania v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov má svoje špecifická spočívajúce v tom, že rozhodnutie o vyporiadani bezpodielového spoluvlastníctva manželstva je v záujme oboch strán sporu, ktoré sú povinné vyporiadanie uskutočniť. V konaní o vyporiadani bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa premieta, že tu ide o tzv. iudicium duplex (žalobu môžu podať obidve strany, súd nie je viazaný žalobou). Pri stanovení úspechu s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 CSP nie je možné vychádzať z toho, kto podal žalobu, kto sa ako v konaní bránil ale úspech alebo neúspech v konaní je až v tom, akého podielu sa komu dostane a v tomto smere na žalobe nezáleží. Nedá sa preto povedať, že plný úspech má ten, kto podal žalobu o vyporiadanie. Súd postupuje v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov ex offo, preto spravidla, ak sa dodrží základná parita podielov, čo je daný prípad, je na mieste, aby si každá strana platila náklady konania zo svojho, čo vedie nepochybne za takejto situácie k aplikácii ustanovenia § 255 ods. 2 CSP.

34. Pokiaľ teda ide o náhradu trov konania pri vyporiadani bezpodielového spoluvlastníctva manželov odvolací súd zdôrazňuje, že pre úvahu súdu o náhrade trov konania má význam okolnosť, že súd v týchto sporoch nie je viazaný návrhom na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. To sa však neprejavuje vo vylúčení možnosti aplikácie ustanovenia § 255 CSP, ale v spôsobe, akým sa stanoví úspech vo veci. Podľa stanoviska NS ČR Rc 42/1972, ktoré je stále aplikovateľné a vyslovuje názor, že pokiaľ súdy vidia procesný úspech alebo neúspech oboch manželov v tom, akého veľkého podielu sa im zo spoločného majetku dostane, ide o postup, ktorý zodpovedá tomu, že súdy nie sú návrhom na vyporiadanie viazané pri zisťovaní rozsahu BSM a jeho vyporiadani. Tento postup vyhovuje zrejme i potrebám praxe svojou jednoduchosťou, pričom nemožno prehliadnuť ani to, že zhodne postupujú súdy i pri vyrubovaní súdneho poplatku. Vzhľadom na spôsob vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva žalobcu a žalovanej v pomere 1 : 1, prihliadnuc i na skutočnosť, že k uzavretiu dohody na vyporiadani bezpodielového spoluvlastníctva manželov nedošlo, nemožno vzhliadnuť úspech žalobcu, pretože takéto rozhodnutie by bolo absolútne nespravodlivé pre žalovanú, ktorá bola v konaní rovnako úspešná ako žalobca. Za tejto situácie je napadnutý výrok súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania strán sporu nesprávny a v rozpore s ustálenou súdnou praxou. Preto je nevyhnutným vysloviť, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie.

35. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o náhrade trov konania strán sporu pred súdom prvej inštancie s použitím ustanovenia § 388 CSP zmenil tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie.

36. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP, pričom v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi čo do veci samej priznal v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením podľa ustanovenia § 262 ods. 2 CSP po právoplatnom skončení veci.

37. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).